

Брюксел, 25 ноември 2022 г.
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за доклад на Съвета по икономически и финансови въпроси до Европейския съвет относно данъчните въпроси – Одобряване

1. Съветът по икономически и финансови въпроси (ECOFIN) беше приканен да докладва на Европейския съвет по различни данъчни въпроси, засегнати по-специално в заключенията на Европейския съвет от март и юни 2012 г., май 2013 г., декември 2014 г. и октомври 2017 г.
2. На 23 ноември 2022 г. Работната група на високо равнище на Съвета по данъчни въпроси изготви и постигна съгласие по проект за доклад на ECOFIN до Европейския съвет относно данъчните въпроси, който да бъде представен на Съвета на 6 декември чрез Корепер. Освен това тя постигна съгласие обичайните актуализации на фактологичната информация (частите в квадратни скоби) да бъдат направени от ГСС след заседанието на Съвета, преди публикуването на окончателния текст на доклада.
3. Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва да препоръча на Съвета (ECOFIN) да одобри като точка А от дневния ред изложения в приложението към настоящата бележка доклад с оглед на предаването му на Европейския съвет (15 – 16 декември 2022 г.).

**ПРОЕКТ ЗА ДОКЛАД НА СЪВЕТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ
ВЪПРОСИ (ECOFIN) ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ОТНОСНО ДАНЪЧНИТЕ
ВЪПРОСИ**

A. ВЪВЕДЕНИЕ

1. В настоящия доклад на Съвета се прави обзор на напредъка, отбелязан в Съвета по време на чешкото председателство, както и преглед на актуалното състояние по най-важните досиета, които са предмет на преговори в областта на данъчното облагане. Докладът е изготвен въз основа на обсъжданията в рамките на Работната група на високо равнище по данъчни въпроси (Работната група на високо равнище), която разглежда хоризонтални въпроси на данъчната политика от стратегическо значение в съответствие възложения ѝ мандат.
2. Настоящият доклад отразява актуалното състояние на работата на Съвета по темата и обхваща въпроси от редица заключения на Европейския съвет от 2012 г. насам¹, изявлението на членовете на Европейския съвет от 25 март 2021 г.², заключенията на Съвета в областта на ДДС от 2012 г.³ и 2016 г.⁴, заключенията на Съвета от 2017 г. относно отговор на предизвикателствата, свързани с данъчното облагане на печалбите на цифровата икономика⁵, заключенията на Съвета от 2020 г. относно бъдещото развитие на административното сътрудничество в областта на данъчното облагане в ЕС⁶, както и заключенията на Съвета от 27 ноември 2020 г. относно справедливото и ефективно данъчно облагане във времена на възстановяване, данъчните предизвикателства, свързани с цифровизацията, и доброто управление в областта на данъчното облагане в ЕС и извън него⁷.

¹ Док. EUCO 4/3/12 REV 3 (точки 9 и 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (точка 11), EUCO 10/20 (точки A29 и 147) и EUCO 13/20.

² Док. 18/21.

³ Док. 9586/12.

⁴ Док. 9494/16.

⁵ Док. 15175/17.

⁶ Док. 8482/20.

⁷ Док. 13350/20.

3. Чешкото председателство продължи работата по ключови досиета, включително транспонирането на втория стълб съгласно Изявлението на Приобщаваща рамка на ОИСП относно решение, базирано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката, преразглеждането на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, Директивата за евровинетките по отношение на данъчното облагане на превозните средства, преразглеждането на Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятия) и актуализациите на списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, предложението за данъчно облекчение за намаляване на преференциалното данъчно третиране на дълга (DEBRA), както и предложението за директива за предотвратяване на злоупотребата с фиктивни образувания за данъчни цели.
4. По-специално, Съветът:
- а) [прие][отбеляза по-нататъшен напредък по] предложението за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза;
 - б) [постигна политическо споразумение по] предложението за директива за изменение на Директивата за евровинетките по отношение на данъчното облагане на превозните средства;
 - в) постигна споразумение за преразглеждане на Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятия);
 - г) постигна значителен напредък по предложението за директива на Съвета относно реструктурирането на правата рамката на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст); и
 - д) реализира напредък в преговорите по предложението за директива на Съвета за определяне на правила за предотвратяване на злоупотребата с фиктивни образувания за данъчни цели.
5. Освен това, група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия) продължи работата си по различни въпроси, които понастоящем попадат в нейния мандат, включително по списъка на ЕС на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, както е посочено в нейния шестмесечен доклад⁸. Списъкът на ЕС беше последно актуализиран от Съвета на 4 октомври 2022 г.⁹ По-подробна информация по отделните досиета е изложена по-долу.

⁸ Док. 14674/22 + ADD 1 – 10.

⁹ ОВ С 391, 12.10.2022, стр. 2 – 5.

Б. ДАНЪЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА ЕС

1) Пряко данъчно облагане, включително корпоративно данъчно облагане

a) Глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в ЕС („стълб 2“)

6. На 8 октомври 2021 г. в рамките на Приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби („Приобщаващата рамка“) беше постигнато споразумение за реформа на международните правила за данъчно облагане на печалбите на многонационалните предприятия. Всички държави – членки на ЕС, изразиха подкрепата си за Декларацията относно решение, базирано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката. Още в заключенията си от 27 ноември 2020 г. Съветът заяви твърдата си подкрепа за работата на равнището на Приобщаващата рамка.
7. На 22 декември 2021 г. Европейската комисия публикува предложение за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в ЕС¹⁰. Това предложение до голяма степен отразява, с някои адаптации, които се изискват от правото на ЕС, примерните правила, приети на 14 декември 2021 г. от Приобщаващата рамка.
8. Подготвителната работа по това досие, извършена в рамките на Съвета, беше обобщена в предишния доклад на ECOFIN до Европейския съвет относно данъчните въпроси¹¹. На заседанията на Съвета (ECOFIN) през април и юни 2022 г. всички държави членки, с изключение на една, бяха в състояние да подкрепят компромисния текст на проекта за директива и проекта за изявление на Съвета¹².
9. Чешкото председателство продължи работата и двустранните контакти, за да осигури необходимата подкрепа за проекта за директива от всички делегации, а текстът на проекта за директива беше редактиран от юрист-лингвистите¹³.

¹⁰ Док. 15294/21.

¹¹ Док. 10355/22, точки 6 – 15.

¹² Док. 10497/22.

¹³ Док. 8778/22.

10. [На 6 декември 2022 г. Съветът (ECOFIN) прие директивата за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в ЕС [придружена от изявление за протокола]¹⁴. [На заседанието на Съвета (ECOFIN) от 6 декември 2022 г. всички държави членки [с изключение на една] бяха готови да гласуват в подкрепа на приемането на директивата за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в ЕС.]

б) Злоупотреба с фиктивни образувания

11. На 22 декември 2021 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета за определяне на правила за предотвратяване на злоупотребата с фиктивни образувания за данъчни цели и за изменение на Директива 2011/16/ЕС¹⁵.

12. Целта на предложението е да се предотврати избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане чрез действията на предприятия без минимално съдържание, и да се укрепят правилното функциониране на вътрешния пазар. Предложението се стреми да противодейства на злоупотребата с фиктивни образувания за неправомерни данъчни цели и да гарантира, че фиктивните дружества в ЕС, без или с минимална икономическа дейност, не могат да се възползват от данъчни предимства.

13. Предложението беше представено на делегациите на заседанието на Работната група на високо равнище от 6 януари 2022 г. и френското председателство обяви намерението си да стартира обсъжданията по това досие в рамките на Съвета. Техническият анализ на предложението беше извършен в работна група „Данъчни въпроси“ (Пряко данъчно облагане) на заседанията от 11 март, 1 април, 6 май, 23 май и 9 юни 2022 г. Първият етап на анализа на предложението член по член приключи на 23 май.

¹⁴ [Позоваването да се актуализира]

¹⁵ Док. 15296/21.

14. По време на чешкото председателство техническият анализ в работна група „Данъчни въпроси“ продължи на заседанията от 11 юли, 27 септември и 22 ноември 2022 г. Беше постигнат напредък при разглеждането на възможните бъдещи мерки във връзка с данъчните последици и бяха представени компромисни текстове по части от предложението, например относно идентифицирането на субектите без минимално съдържание, както и за обмена на информация. Делегациите принципно подкрепиха целите на предложението, но застъпиха мнението, че ще бъде необходима допълнителна съществена техническа работа преди да е възможно постигането на споразумение.
- в) Облекчения за намаляване на преференциалното данъчно третиране на дълга (DEBRA)
15. На 11 май 2022 г. Комисията представи предложението си за директива на Съвета за определяне на правила за данъчно облекчение за намаляване на преференциалното данъчно третиране на дълга и за ограничаване на възможността за приспадане на лихви за целите на корпоративния подоходен данък. Целта на предложението е да се противодейства на данъчните стимули за дружествата да финансират инвестиции чрез дълг, а не чрез собствен капитал, поради възможността да се приспада лихвата, свързана с дългово финансиране, но не и разходите, свързани с финансиране със собствен капитал.
16. Предложението беше представено на работната група „Данъчни въпроси“ на 10 юни 2022 г. Чешкото председателство посвети три заседания на разглеждането на предложението член по член и предостави възможност на делегациите да отправят към Комисията въпроси във връзка с функционирането на механизма, предвиден в предложението за директива. Разглеждането приключи на 15 ноември 2022 г.
17. С оглед на множеството взаимовръзки с други досиета в областта на корпоративното данъчно облагане – както досиета, обсъждани понастоящем в Съвета, така и досиета, обявени от Комисията за близко бъдеще в нейното съобщение относно данъчното облагане на предприятията за 21-ви век, разглеждането на предложението за DEBRA ще бъде преустановено и, ако е целесъобразно, ще му бъде направена повторна оценка в по-широк контекст едва след като бъдат представени други предложения в областта на корпоративното данъчно облагане, обявени от Комисията.

2) Косвено данъчно облагане

а) Преразглеждане на директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ДДОЕПЕ)

18. На 14 юли 2021 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета относно преструктурирането на правата рамката на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст)¹⁶ (предложение за ДДОЕПЕ).
19. Предложението за ДДОЕПЕ е част от пакета „Подготвени за цел 55“¹⁷, насочен към реализирането на амбициозните цели на ЕС за намаляване на емисиите с най-малко 55% до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г. и за постигане на климатична неутралност до 2050 г. Пакетът се състои от набор взаимосвързани предложения, които са насочени към постигането на една и съща цел – гарантирането на справедлив, конкурентен и екологичен преход до 2030 г. и след това.
20. Предложението за ДДОЕПЕ има следните цели:
- а) осигуряване на адаптирана рамка, която да способства за осъществяването на целите на ЕС за 2030 г. и постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. в контекста на Европейския зелен пакт. Това ще включва привеждане в съответствие на данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията с политиките в областта на околната среда и климата, като по този начин ще се допринесе към усилията на ЕС за намаляване на емисиите;
 - б) осигуряване на рамка, която съхранява и подобрява вътрешния пазар на ЕС, като се актуализират обхватът на енергийните продукти и структурата на ставките и се рационализира използването от страна на държавите членки на освобождавания от данъчно облагане и данъчни намаления; и
 - в) запазване на капацитета за генериране на приходи за бюджетите на държавите членки.
21. На заседанието на Работната група на високо равнище от 25 ноември 2021 г. словенското председателство информира делегациите за резултатите от работата и напредъка по досието, включително в контекста на пакета „Подготвени за цел 55“. На 7 декември 2021 г. като точка А Съветът ECOFIN взе под внимание доклада на председателството за напредъка по предложенията от пакета „Подготвени за цел 55“, разглеждани в Съвета ECOFIN, включително предложението за ДДОЕПЕ¹⁸.

¹⁶ Док. 10872/21.

¹⁷ Док. 10849/21.

¹⁸ Док. 14574/21.

22. Техническият анализ на предложението продължи по време на френското председателство. Анализът обхваща цялото предложение, след като работата беше разделена в следните направления: а) обхват на облагаемите продукти и на подхода за енергийното съдържание, структура на ставките в края на преходния период, възобновяеми енергийни източници; б) минимални нива на данъчно облагане и съдържание на фискалните категории, структура на ставките през 2023 г., преходни периоди и индексация; в) държавна помощ и транспорт; г) промишленост, селско стопанство, рибарство и домакинства. Въз основа на обсъжданията в работна група „Данъчни въпроси“ председателството представи частични компромисни текстове по първия и втория тематичен блок.
23. На 17 юни 2022 г. Съветът ECOFIN взе под внимание доклада на председателството за напредъка по предложението за ДДОЕПЕ¹⁹.
24. Въз основа на напредъка, постигнат от предходните председателства, чешкото председателство работи интензивно по предложението за ДДОЕПЕ. Целта на председателството беше постигането на възможно най-голям напредък по това досие.
25. „Данъчни мерки за противодействие на настоящото рязко покачване на цените на енергията в ЕС“ беше една от темите, обсъдени по време на неформалното заседание на Работната група на високо равнище в Прага на 14 юли 2022 г. Проведените обсъжданията предоставиха ценна информация също и в контекста на текущите разисквания по предложението за ДДОЕПЕ.
26. Техническото разглеждане на предложението за ДДОЕПЕ в работна група „Данъчни въпроси“ се проведе на заседанията от 19 юли, 12 септември, 12 октомври, 10 ноември и 17 ноември 2022 г.
27. През юли 2022 г. чешкото председателство представи компромисен текст, обхващащ цялото предложение за ДДОЕПЕ, и изготви преработени компромисни текстове за следващите заседания на работна група „Данъчни въпроси“. Последният компромисен текст на председателството е поместен в документ WK 14524/2022.

¹⁹ Док. 9874/22.

28. Чешкото председателство предостави подробни разяснения на работна група „Данъчни въпроси“, включително под формата на информационни бележки по конкретни теми. Чешкото председателство разгледа широк кръг от въпроси, повдигнати от делегациите, успя да сближи становищата и да намери компромисни решения, без при това да се подкопават дългосрочните цели на ЕС в областта на околната среда.
29. Делегациите изразиха широка подкрепа за най-обсъжданите промени, като въпреки това някои делегации не бяха в състояние да подкрепят текста на председателството или изразиха резерви за разглеждане. Поради това е необходима допълнителна работа, за да се постигне компромис по най-чувствителните нерешени въпроси.
30. [На 6 декември 2022 г. Съветът ECOFIN проведе ориентационен дебат по предложението за ДДОЕПЕ, за да получи политически насоки за бъдещите действия²⁰.]

б) Данък върху финансовите сделки (ДФС)

31. На 14 февруари 2013 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета за въвеждане на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки.
32. На този етап 10 държави членки продължават да участват в засиленото сътрудничество в областта на ДФС: Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Испания, Италия, Португалия, Словакия, Словения и Франция (наричани по-долу „участващите държави членки“).
33. Основните аспекти на преговорите по това досие бяха обобщени в докладите на ECOFIN до Европейския съвет от 2019 г. и 2020 г. относно данъчните въпроси²¹.

²⁰ Док. 14736/22.

²¹ Док. 8891/20, точки 67 – 70, док. 14863/19, точки 104 – 110.

34. В заключенията си от 17 – 21 юли 2020 г.²² (точка A29) Европейският съвет посочи, че „През следващите години Съюзът ще работи за реформиране на системата на собствените ресурси и за въвеждане на нови собствени ресурси. [...] В рамките на следващата МФР Съюзът ще работи за въвеждането на други собствени ресурси, които могат да включват данък върху финансовите сделки.“ Във връзка с това Комисията поясни, че²³ „ако бъде постигнато споразумение относно този данък върху финансовите сделки, Комисията ще направи предложение за прехвърляне на приходи от него към бюджета на ЕС като собствен ресурс. Ако до края на 2022 г. не бъде постигнато споразумение, въз основа на оценки на въздействието Комисията ще предложи нов собствен ресурс на базата на нов данък върху финансовите сделки. Комисията ще се стреми да направи тези предложения до юни 2024 г. с оглед на въвеждането на данъка до 1 януари 2026 г.“
35. До края на 2022 г. не се очаква да бъде постигнато споразумение по това досие между държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество.

в) Данъчно облагане на превозните средства

36. На 31 май 2017 г. Комисията публикува предложението си за директива на Съвета за изменение на Директива 1999/62/ЕО относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури по отношение на някои разпоредби относно данъчното облагане на превозните средства²⁴.

²² Док. EUCO 10/20.

²³ Вж. законодателната резолюция на Европейския парламент от 16 декември 2020 г. относно проекта за регламент на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027 (09970/2020 – С9-0409/2020 – 2018/0166(АРР), Декларация на Комисията относно създаването на собствен ресурс на базата на данък върху финансовите сделки.

²⁴ Док. 10175/17.

37. Предложението беше представено заедно с друго предложение за изменение на Директива 1999/62/ЕО по отношение на таксите за изминато разстояние и таксите за ползване²⁵ като част от първия пакет за мобилността. И двете предложения имаха за цел да се насърчи прилагането на форма на пътни такси, свързана с изминатото разстояние, за да се стимулират по-чисти и по-ефективни автомобилни превози. Докато предложението относно таксите за изминато разстояние и таксите за ползване имаше за цел да се разшири обхватът на принципа на пътните такси, така че да бъдат обхванати повече превозни средства, постепенно да бъдат премахнати базираните на времето такси за ползване („винетки“) и методиките за изчисляване на таксите да станат по-опростени и по-екологосъобразни, целта на предложението относно данъчното облагане на превозните средства беше да се създадат повече възможности за намаляване на данъците върху превозните средства чрез постепенно понижаване на минималните ставки, предвидени в Директива 1999/62/ЕО.
38. Европейският комитет на регионите даде становището си по предложението относно данъчното облагане на превозните средства на 31 януари 2018 г., Европейският икономически и социален комитет – на 2 март 2018 г., а Европейският парламент – на 4 юли 2018 г.
39. Тъй като предложението относно пътните такси беше прието през март 2022 г., чешкото председателство реши да продължи обсъжданията по предложението относно данъчното облагане на тежкотоварните превозни средства в работна група „Данъчни въпроси“ предвид правното основание на предложението (член 113 от ДФЕС) и основния предмет на предложението (данъчно облагане).
40. Работна група „Данъчни въпроси“ разгледа предложението през септември, а през октомври – два компромисни текста на председателството. Основните характеристики на компромисния текст включват премахване на преходния период и предоставяне на голяма гъвкавост на държавите членки за промяна на данъчните ставки за тежкотоварните превозни средства, както и въвеждане на клауза за преразглеждане, за да се оценят последиците от намаляването на минималните данъчни ставки.
41. Редица държави членки подкрепиха компромисния текст, няколко делегации обаче към този момент не бяха в състояние да изразят подкрепа за текста на председателството. Поради това на заседанието на Съвета ECOFIN през ноември беше решено, че е необходима допълнителна работа, за да се постигне компромис.
42. [На заседанието на Съвета ECOFIN през декември беше постигнато съгласие по текста].

²⁵ Док. 9672/17.

3) **Административно сътрудничество в областта на данъчното облагане**

a) ДАС7 – механизъм за „изключване“

43. ДАС7²⁶ разширява обхвата на автоматичния обмен на информация между данъчните органи на държавите членки, така че да включва докладваната от цифровите платформи информация относно приходите и постъпленията на продавачите в рамките на тези платформи. Новите правила за цифровите платформи ще започнат да се прилагат от 1 януари 2023 г. Операторите на платформи ще трябва да докладват събраната информация за календарната 2023 г. до 31 януари 2024 г. За да се премахне двойното докладване, ДАС7 съдържа правила, които позволяват „изключване“ от задълженията за докладване, произтичащи от ДАС7, за оператори на платформи извън ЕС, основно в случаи, при които Комисията установи чрез акт за изпълнение, че държавите членки получават от държави извън ЕС информация, еквивалентна на информацията, докладвана от тези оператори на платформи пред техните национални органи.
44. На заседанието на Работната група на високо равнище от 20 септември 2022 г. делегациите обмениха мнения по аспектите на политиката, свързани с прилагането към момента на предвидените в ДАС7 правила за „изключване“, а на заседанието от 27 октомври 2022 г. Комисията представи актуална информация относно текущата работа по акта за изпълнение.
45. Във връзка с това на заседанието на Работната група на високо равнище от 20 септември 2022 г. делегациите обмениха мнения и относно съответствието на правилата, предвидени в ДАС7, с Многостранното споразумение между компетентните органи за автоматичен обмен на информация за доходите, получени чрез цифрови платформи (DPI МСАА). DPI МСАА беше изготвено от ОИСР, след като на 29 юни 2020 г. приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно BEPS одобри Модела на правила за предоставяне на информация от операторите на платформи по отношение на продавачите в споделената и „гиг“ икономиката.

²⁶ Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 г. за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (ОВ L 104, 25.3.2021 г., стр. 1).

б) Автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане с юрисдикции извън ЕС

46. На заседанието на работна група „Данъчни въпроси“ от 17 ноември делегациите обмениха мнения относно актуалното състояние, рисковете и възможностите в областта на обмена на данъчна информация с държави извън ЕС, като обхванаха и аспекти, свързани с рамката за защита на личните данни и връзката ѝ със законодателната дейност в областта на международното административно сътрудничество. В този контекст делегациите обмениха общите си мнения по областите, които изискват особено внимание, за да се гарантира непрекъснатото функциониране на системата за международен обмен на информация с юрисдикции извън ЕС, което е необходимо по важни причини от обществен интерес.
47. Тези обсъждания бяха проведени на заседанието на работна група „Данъчни въпроси“ от 25 ноември. Работата, която трябва да продължи, е също така следствие от обсъжданията, проведени преди това по време на последните председателства²⁷.
48. В този контекст е целесъобразно държавите членки и Комисията да продължат анализа си в тази област и да проучат начините и възможностите за по-нататъшна координация, които биха могли да бъдат установени в областите на националното законодателство на държавите членки, законодателството на ЕС и по-широкия международен контекст, свързан с инструментите за автоматичен обмен на информация с юрисдикции извън ЕС. Тази работа следва да продължи, също и на равнище работна група „Данъчни въпроси“, ако е необходимо.

²⁷ Док. 9970/21, точки 81 – 82; док. 14651/21, точки 50 – 59.

в) Административно сътрудничество с други държави извън ЕС в областта на ДДС

49. На заседанието на работна група „Данъчни въпроси“ от 15 септември 2022 г.

Комисията представи на делегациите информация по следните въпроси:

- а) преговорите (въз основа на разрешението и указанията за водене на преговори, приети от Съвета)²⁸ с органите на Норвегия за изменение на Споразумението за административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземания в областта на ДДС ще започнат в края на септември. Очаква се преговорите да приключат до края на 2022 г. или началото на 2023 г.
- б) състоянието във връзка с проучвателните контакти с органите на Япония по отношение на възможностите за по-нататъшна работа за административно сътрудничество в областта на ДДС, по-специално по отношение на борбата с измамите в областта на електронната търговия.
- в) текущите преговори с властите на Китайската народна република с оглед на сключването на необвързващ меморандум за разбирателство (за евентуална бъдеща рамка за административно сътрудничество между ЕС и Китайската народна република в областта на ДДС)²⁹. Комисията посочи, че тези преговори все още са в застой.

²⁸ Решение (ЕС) 2022/1311 на Съвета от 17 юни 2022 г. за разрешаване на започването на преговори с Кралство Норвегия за изменение на Споразумението между Европейския съюз и Кралство Норвегия за административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземания в областта на данъка върху добавената стойност (ОВ L 198, 27.7.2022 г., стр. 14) и док. 9643/22.

²⁹ На 10 март 2021 г. Съветът одобри, с някои забележки (док. СМ 1978/21 LIMITE, с допълнителни подробности, изложени в док. ST 6351/21 LIMITE), започването на преговори от страна на Комисията с властите на Китайската народна република с оглед на сключването на необвързващ меморандум за разбирателство.

50. Следва да се припомни, че по отношение на договарянето и сключването на необвързващи инструменти съгласно правото на ЕС (като гореспоменатия меморандум за разбирателство) и в съответствие с изискванията на Договора за ЕС (по-специално член 16, параграф 1 от ДЕС), изготвянето на политики остава прерогатив на Съвета. Поради това Съветът е този, който трябва да прецени дали е в интерес на Съюза да започне такива обсъждания (преговори) относно евентуален необвързващ инструмент. Освен това, след решението на Съда по дело C-660/13 (меморандум за разбирателство с Швейцария) през 2017 г. генералните секретари на Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност се споразумяха по Договорености за необвързващите инструменти³⁰. Тези договорености се прилагат за всички необвързващи инструменти, независимо от областта на политиката и от това кой представлява Съюза в преговорите с третата страна или третите страни, и независимо от наименованието или формата им. Приема се, че Комисията ще продължи редовно да предоставя актуална информация на държавите членки за напредъка на преговорите (включително за всякакви други контакти с държави извън ЕС в това отношение) и че в края на преговорите ще се обърне към Съвета, за да поиска от него, в съответствие с правото на Съюза, разрешение за подписването на необвързващия инструмент от името на Съюза.

г) Регламент относно административното сътрудничество в областта на акцизите

51. Регламент (ЕС) № 389/2012 на Съвета³¹ определя правното основание за административното сътрудничество между държавите членки в областта на акцизите. В рамките на административното сътрудничество понастоящем държавите членки обменят данни за икономически оператори, включени в националните регистри, като използват компютризирана система с централен регистър, управляван от Комисията, но само по отношение на икономическите оператори, участващи в движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз.

³⁰ Док. 15367/17.

³¹ Регламент (ЕС) № 389/2012 на Съвета от 2 май 2012 г. относно административното сътрудничество в областта на акцизите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2073/2004 (ОВ L 121, 8.5.2012 г., стр. 1).

52. Съгласно глава V от Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета³², считано от 13 февруари 2023 г. тази компютризирана система ще се използва и за движението на стоки с платен акциз. За да се съгласува процедурата за обмен на данни за икономически оператори, участващи в движението на акцизни стоки под режим отложено плащане на акциз, с процедурата за стоки с платен акциз, на 24 октомври 2022 г.³³ Комисията представи предложение за изменение на Регламента от 2012 г. относно административното сътрудничество в областта на акцизите.
53. По време на чешкото председателство беше постигнато съгласие на равнище работна група и консултацията с Парламента и с Европейския икономически и социален комитет приключи. Очаква се Съветът да приеме предложените изменения до края на януари 2023 г.
- д) Програма „Фискалис“ за сътрудничество в областта на данъчното облагане
54. Целта на програмата „Фискалис“ е подпомагане на данъчните органи с оглед на подобряване на функционирането на вътрешния пазар, повишаване на конкурентоспособността, борба срещу данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци и подобряване на събирането на данъци. С Регламент (ЕС) 2021/847 за създаване на програма „Фискалис“ на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за допълването на регламента с разпоредби относно създаването на рамка за мониторинг и оценка. През август 2022 г. Комисията представи на Съвета съответния делегиран акт³⁴, като срещу него не бяха повдигнати възражения от делегациите.

³² Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 г. за определяне на общия режим на облагане с акциз (ОВ L 58, 27.2.2020 г., стр. 4).

³³ Док. 13979/22.

³⁴ Док. 12055/22 + ADD 1.

В. КООРДИНАЦИЯ НА ДАНЪЧНИТЕ ПОЛИТИКИ (незаконодателни дейности)

Беше отбелязан значителен напредък в работата в областта на координацията на данъчните политики (извън обхвата на данъчното законодателство на ЕС), както е изложено по-долу.

1) Група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия)

55. Група „Кодекс за поведение“ проведе заседания на 20 септември, 24 октомври и 23 ноември 2022 г.; подгрупата по вътрешни и външни работи проведе заседания на 6 юли, 9 и 15 септември, 24 октомври и 15 ноември 2022 г.
56. Извършваният два пъти годишно преглед на списъка на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели, беше одобрен от Съвета на 4 октомври 2022 г. и публикувана в Официален вестник на 12 октомври 2022 г.³⁵
57. Освен обичайната работа чешкото председателство, в сътрудничество с председателя на група „Кодекс за поведение“, проведе редица двустранни обсъждания относно преразглеждането на Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятия), по което не беше постигнато единодушно съгласие на заседанието на Съвета ECOFIN през декември 2021 г. През октомври 2022 г. чешкото председателство представи проект за заключения на Съвета относно преразглеждане на Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятия) с редица промени в текста, който беше отхвърлен през декември 2021 г. По този компромисен текст на председателството беше постигнато предварително споразумение в рамките на подгрупата по вътрешни и външни работи. Впоследствие това споразумение беше потвърдено от група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия), след което договореният текст беше представен на Съвета чрез Корепер и одобрен от Съвета ECOFIN на 8 ноември 2022 г. По-подробен доклад може да бъде намерен в специалния 6-месечен доклад на групата „Кодекс за поведение“³⁶.

2) Агресията на Русия срещу Украйна

58. В контекста на агресията на Русия срещу Украйна с участието на Беларус, работна група „Данъчни въпроси“ разгледа някои мерки, които могат да бъдат предприети от държавите членки в подкрепа на прилагането на ограничителните мерки на ЕС и за предотвратяване на заобикалянето им чрез инструменти за данъчно сътрудничество.

³⁵ ОВ С 391, 12.10.2022, стр. 2 – 5.

³⁶ Док. 14674/22.

59. Първо, държавите членки решиха да прекратят всякакъв обмен на информация за данъчни цели с Руската федерация и Беларус. На второ място, държавите – членки на ЕС, разгледаха някои мерки с цел укрепване на използването на административното сътрудничество и други инструменти в областта на данъчното облагане в контекста на прилагането на ограничителните мерки.
60. Във връзка с това работна група „Данъчни въпроси“ реши да следи последващото развитие в контекста на посочените по-горе мерки, включително работата в рамките на временната платформа, създадена от Комисията на 3 юни 2022 г. под формата на подгрупа за правоприлагане в областта на данъчното облагане към Работната група за замразяване и конфискуване.
61. На заседанието на Работната група на високо равнище от 27 октомври делегациите взеха под внимание предоставената от Комисията информация относно работата на посочената подгрупа.
62. На същото заседание се проведе и обсъждане на статута на украинците, ползващи се с временна закрила, които продължават да работят дистанционно за украинските дружества, като местни лица за данъчни цели. През лятото на 2022 г. украинските органи поискаха помощ, за да се избегнат значителни загуби на данъчни приходи за Украйна в резултат на предоставянето от страна на държавите – членки на ЕС, на статут на местни лица за данъчни цели на украинските бежанци, въпреки че тези украински граждани продължават да работят дистанционно за украински дружества.
63. Въз основа на неофициален документ, изготвен от службите на Комисията, делегациите обсъдиха няколко варианта за справяне с положението.
64. Държавите членки са съгласни, че е важно да се подкрепи Украйна след разселването на украински граждани, причинено от агресивната война на Русия срещу Украйна. Държавите членки припомнят по-широкия контекст на действията, предприемани от ЕС и държавите членки в отговор на финансовите нужди на Украйна. Освен това държавите членки са съгласни, че биха могли да се обмислят мерки за свеждане до минимум на отрицателните последици от данъка върху доходите за Украйна по отношение на големия брой украинци, ползващи се от временна закрила, по-специално по отношение на служителите, които продължават да работят дистанционно за дружества, намиращи се в Украйна, ако е целесъобразно.

3) Международни развития

65. Работната група на високо равнище беше редовно информирана за съответните международни развития в областта на данъчната политика, по-специално във връзка със срещите на министрите на финансите от Г-20 и ПР на ОИСП/Г-20 относно BEPS.
66. Въпросите, свързани с Акта на САЩ за спазване на данъчното законодателство във връзка със задгранични сметки (FATCA), бяха редовно представяни на вниманието на делегациите на заседанията на Работната група на високо равнище. През октомври 2022г., въз основа на напредъка, постигнат по време на предишните председателства, чешкото председателство проведе неформална видеоконференция на техническо равнище с Министерството на финансите на САЩ относно FATCA, като акцентът беше поставен върху въпроса за т. нар. случайни американци, включително проблема за получаване на повече насоки от IRS и Министерството на финансите с цел предотвратяване на закриването на банкови сметки на случайни американци в ЕС. През октомври 2022 г. чешкото председателство информира Работната група на високо равнище за това заседание и обсъди бъдещите действия. Контактите с властите на САЩ продължават, като ще бъде планирано провеждането на още неофициални срещи с партньорите от САЩ.

4) Данъчни въпроси в досиета извън данъчната област

67. На 19 ноември 2013 г. Работната група на високо равнище постигна съгласие, че данъчните разпоредби в досиетата извън данъчната област, които водят до каквито и да било промени в данъчните закони или административните практики на държавите членки или пораждат други последици за данъчното облагане, следва да бъдат включени в неформалния механизъм за предупреждение. Систематичният подход за запознаване на данъчните експерти с тези случаи със съдействието на Генералния секретариат продължи да се прилага, с цел държавите членки да получават своевременно предупреждения, включително във връзка с преговори за споразумения между ЕС и трети държави. Работната група на високо равнище проследи, наред с останалите въпроси, и Регламента на Съвета относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията и последващите действия във връзка с Конференцията за бъдещето на Европа.